

**Методичні рекомендації для роботи з попередження пожеж
та загибелі людей на них у житловому секторі**

Павлоградським районним управлінням Головного управління ДСНС України у Дніпропетровській області впродовж 12 місяців 2022 року в Павлоградському районі зареєстровано 439 пожежі. Порівняно з аналогічним періодом минулого року за який сталося 658 пожеж, кількість пожеж зменшилась на 33,3%. Відбулося зменшення кількості пожеж в житловому секторі 124 пожеж проти 158 за минулий період (на -21,5 % менше порівняно з аналогічним періодом 2021 року). Крім того, кількість пожеж на відкритій території зменшилась на 39 % що становить 264 проти 433 порівняно 2021 роком.

Унаслідок пожеж загинуло 9 людей, отримали травми 12 людей, порівняно з 2021 роком загинуло 10 людей; 15 людей отримали травми.

Кількість загиблих в 2022 році зменшилась в порівнянні аналогічному періоду за 2021 рік на 10%, а кількість травмованих зменшилась на 20 % порівняно з минулим періодом.

Причинами виникнення пожеж протягом минулого періоду є: необережне поводження з вогнем, порушення правил пожежної безпеки при експлуатації електроустановок та пічного опалення.

З року в рік впродовж зимового періоду характер виникнення пожеж однотипний. Переважна більшість цих надзвичайних подій припадає на житловий сектор й спричинена необережністю громадян з вогнем, зокрема при палінні в нетверезому стані чи необережному використанні електрообігрівачів та опалювальних печей, їхню несправність, короткі замикання внаслідок перевантаження електромереж тощо.

З настанням прохолодної погоди значно ускладнюється обстановка щодо виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж у побуті, які призводять до загибелі людей. Найчастіше жертвами вогню є особи похилого віку, члени неблагополучних сімей та особи, що зловживають спиртними напоями.

Зимовий період характерний тим, що населення використовує для обігріву житла неякісні електрообігрівальні прилади, часто - саморобного виготовлення, що призводить до трагедії.

З настанням мінусових температур збільшується кількість включених в мережу електронагрівальних приладів, а, отже, і навантаження на електропроводку. У ряді випадків із-за природного старіння, також внаслідок тривалого періоду експлуатації з перевантаженням, відбувається пробій ізоляції і коротке замикання електропроводки, яке призводить до виникнення пожежі.

У квартирах і житлових будинках, що мають пічне опалення, не звертається увага на виконання вимог пожежної безпеки як при влаштуванні печей, так і при їх експлуатації. Пожежі найчастіше відбуваються внаслідок появи у цегляній кладці тріщин, у результаті застосування для розпалювання горючих і легкозаймистих рідин, випадання з топки або зольника палаючих вугіль, складування речей біля печей та груби.

Протягом опалювального сезону, не рідше 1 разу на 3 місяці, необхідно перевіряти печі і димарі: чи справні вони, чи не мають тріщин а також обов'язково очищати їх від сажі.

Необхідно пояснювати дітям, як уберегтися від біди, ніколи не доручайте їм наглядати за печами, що топляться, не залишайте наодинці з включеними електрообігрівачами.

Не перенавантажуйте електромережу, включаючи одночасно декілька потужних побутових електроприладів, використовуйте запобіжники, що тільки калібруються.

Якщо виникла пожежа чи інша надзвичайна ситуація негайно викликайте оперативно-рятувальну службу за телефоном 101. Зателефонувавши, обов'язково вказуйте точну адресу місця події, прізвище і номер телефону того, хто повідомив.

Заходи безпеки під час використання бензинових та дизельних генераторів

Державна служба України з надзвичайних ситуацій наголошує дотримуватися правила безпеки при використанні електрогенераторів, оскільки пересувні електростанції є джерелом підвищеної небезпеки.

Тому ДСНС пропонує купувати лише сертифіковану продукцію тільки в ліцензованих точках продажу та уважно дотримуватись інструкцій виробника.

Розміщення

Генератор необхідно розміщувати ззовні будівлі (бажано під навісом) або в окремому технічному просторі приміщенні з працюючою вентиляцією і можливістю провітрювання.

Відстань від генератора до суміжних об'єктів (будівель, стін з вікнами, автомобілів тощо) не менше 6 метрів. Допускається встановлювати електрогенератор біля суцільних негорючих стін (без вікон) на відстані не менше 1 м. Генератор необхідно встановлювати на рівному надійному майданчику.

Будь-яке пошкодження електричних провідників або обладнання повинно бути усунуто негайно.

Підключення

Під час підключення генератора до споживачів необхідно дотримуватися інструкції з підключення та експлуатації генератора. Підключення повинен здійснювати кваліфікований електрик.

Необхідно перевірити технічні характеристики, специфікацію та потужність даної моделі генератора та перед підключенням одягнути сухий захисний одяг (гумові рукавички, взуття на гумовій підшві, бажано засоби захисту органів зору та слуху).

При підключенні електричних приладів необхідно використовувати подовжувачі й кабелі високої якості, без пошкоджень і порізів. На вилках електроприладів повинен бути заземлюючий контакт.

Експлуатація

Експлуатацію генератора необхідно здійснювати відповідно до технічної документації та рекомендацій виробника.

Перед пуском генератора необхідно перевірити стан електропроводки, та споживачів усунути їх пошкодження. Також необхідно усунути перекручування дротів, контакту з гарячими поверхнями, наявність корозії на контактах. Електричні елементи генератора повинні бути заземлені, також необхідно уникати контакту силових контурів генератора з водою та іншими предметами.

Генератор не бажано вмикати в умовах підвищеної вологості, під час дощу або снігу. Також слід уникати контакту з елементами генератора, які обертаються.

Під час роботи електрогенератору контролюйте його технічний стан. У разі виявлення підтікань палива, мастила або сторонніх звуків, що свідчать про його несправність негайно вимкніть електрогенератор та знеструмте його.

Зберігання ПММ

Пальне та мастило для генератора необхідно зберігати окремо, на відстані не менше 10 м до суміжних об'єктів (будівель, автомобілів) у спеціальних каністрах, які призначені для зберігання палива поза межами жилої зони. Найбезпечніше зберігати у провітрюваній окремо розташованій зоні з навісом з обмеженим доступом для сторонніх осіб та дітей. Не допускайте проливу палива та щільно закривайте каністри. У випадку проливу палива посипте місце проливу піском, який потім зберіть у металевий ящик чи відро.

Дії під час загорання генератора

У разі загорання генератора кожний громадянин зобов'язаний:

- негайно повідомити про це ДСНС за телефоном 101. При цьому необхідно назвати місцезнаходження об'єкта, вказати місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- знеструмити електрогенератор;

- вжити (за можливості) заходів щодо гасіння (локалізації) пожежі первинними засобами пожежогасіння. В таких випадках краще використовувати вогнегасники для гасіння пожежі класу В (горіння рідких речовин або твердих речовин, які розтоплюються). Зазначену інформацію можна знайти на етикетці вогнегасника. Також у інших ситуаціях можливе використання коши або щільної ковдри, якими необхідно накрити генератор);
- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби;
- організувати зустріч підрозділів ДСНС, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі.

Забороняється під час використання генераторів:

- вносити зміни в конструкцію генератора;
- розміщувати генератор у замкнутому приміщенні без вентиляції, а також у вибухонебезпечному середовищі, в підвалах та в приміщеннях з можливим перебуванням людей;
- палити та користуватися джерелами відкритого вогню під час заправки та експлуатації генератора;
- відкривати кришку баку при працюючому генераторі;
- заправку генератора при працюючому або не охолодженому двигуні;
- об'єднувати генератори у ланцюг;
- перебування поруч з генератором стороннім особам або тваринам;
- змішувати різні види мастила та палива;
- перевищувати максимально допустимий струм вихідного роз'єму генератора.